

Kokybiškai savanorius priimančioji organizacija: pagrindinis lygmuo (KSPO I)

Įvadas

Šis standartas skirtas toms organizacijoms, kurios prisiima atsakomybę už saugią ir aiškią savanorių patirtį (sutartis, vaidmenys, įvedimas, palydėjimas, grįžtamasis ryšys), ir žengia link apgalvoto, teisiškai ir etiškai pagrįsto įtraukimo.

Pagrindinės sąvokos

- **Grįžtamasis ryšys** – tai yra atsakas į asmens veiksmus, kurio tikslas padėti suprasti, kas sekasi gerai, ką reikėtų keisti ir kaip toliau tobulėti.
- **Į(si)vertinimas** – tai sąmoningas savanorio ir/ar organizacijos patirties, sukurtos vertės ir augimo vertinimo procesas.
- **Priimančioji organizacija (PO)** - Lietuvos Respublikoje veikiantis pelno nesiekiantis juridinis asmuo, organizuojantis savanorišką veiklą savanoriams.
- **Savanoris** - tai asmuo, kuris savo noru, nesiekdamas materialinės naudos, įsitraukia į veiklą, skirtą visuomenės gerovei.
- **Savanorių koordinatorius** - tai asmuo, kuris planuoja, organizuoja ir prižiūri savanorišką veiklą, užtikrina jos aiškumą ir kokybę.

1. Valdymas ir organizacijos įsipareigojimas

1.1. Duomenų apsauga ir konfidencialumas

Priimančioji organizacija užtikrina atitiktą asmens duomenų apsaugos srityje bei tvarko savanorių ir klientų (paslaugų gavėjų) duomenis vadovaudamasi Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR).

1.2. Skaidrumas ir atskaitomybė

Įtraukia savanorius į iš anksto numatytus vidinius veiklos vertinimo procesus – taip didinant jų pasitikėjimą organizacija.

1.3. Savanorių teisės ir pareigos

Yra įsivardinę ir geba savanoriams ir/ar darbuotojams komunikuoti apie savanorių teises ir pareigas, remiantis LR Savanoriškos veiklos įstatymu.

1.4. Savanorystės sutartis ar susitarimas

- Savanoriška veikla gali būti įgyvendinama žodiniu susitarimu tarp KO/PO ir savanorio.
- Žodinio susitarimo metu ar rašytinėje sutartyje numatoma:
  - savanoriškos veiklos trukmė ir laikas
  - išlaidų kompensavimo ir kitos savanoriškos veiklos įgyvendinimo sąlygos
  - savanoriškos veiklos organizacijos įsipareigojimai savanoriui savanoriškoje veikloje
  - savanorio įsipareigojimai organizacijai savanoriškoje veikloje
- Su savanoriu sudaroma rašytinė savanoriškos veiklos sutartis, jeigu:
  - kompensuojamos su savanoriška veikla susijusios išlaidos
  - sudaryti sutartį pageidauja viena iš šalių

1.5. Saugumas savanoriškoje veikloje

- Supažindina savanorį su galiojančiomis priimančiosios organizacijos vidaus tvarkos taisyklėmis, saugos bei kitomis taisyklėmis ir asmenims, norintiems vykdyti savanorišką veiklą, keliamais reikalavimais.

- Organizacija užtikrina, kad būtų visos reikalingos priemonės (veiksmai ir įrankiai) tikslinei grupei ir savanoriams apsaugoti savanoriškoje veikloje.
- Organizacija turi veiksmų planą įvykus nelaimingam atsitikimui.

2. Įgyvendinimas

2.1. Savanoriškų veiklų parengimas

- Prieš pradėdant atranką organizacija pasiruošia savanorių priėmimui.
- Apibrėžiami savanorių vaidmenys, veiklos, įskaitant pagrindines užduotis, atsakomybės ribas ir veiklos tikslą.

2.2. Savanorių kvietimas

- Organizacija kviečia savanorius pateikiant informaciją skaitmeninėje erdvėje ar kituose formatuose.
- Kvietime pateikiamos savanorystės galimybės, savanorių vaidmenys, registracijos anketa, koordinatoriaus kontaktai ar kiti būdai kandidatuoti.
- Kvietime naudojama lengvai suprantama kalba, nurodomi tikslai, užduotys, trukmė, vieta, reikalavimai ir nauda savanoriams.

2.3. Savanorių atrankos ir patikros procedūros

Organizacija užtikrina skaidrų ir sąžiningą savanorių priėmimą:

- Sutartu laiku komunikuoja su kandidatais: pranešama apie atrankos eigą, sprendimo priėmimo terminus, apie atrankos rezultatus informuojami atrinkti ir neatrinkti kandidatai.
- Atrenkant savanorius įvardijami savanorystės vaidmenys, aptariami abipusiai lūkesčiai ir galimybės, reikalingi įgūdžiai.
- Informuoja kandidatus apie savanoriškai veiklai atlikti reikalingus pateikti dokumentus patikros procesą iš anksto, paaiškinant, kaip bus naudojami asmens duomenys.
- Taiko pagrįstas patikros procedūras, kurios atitinka konkrečių savanorių vaidmenų pobūdį, atsakomybes ir rizikos lygį.

- Jei to reikalauja numatyta savanorystės pozicija, prašoma pateikti reikalingus dokumentus.

2.4. Virtualios ir nuotolinės savanorystės įgyvendinimas

- Užduotys turi būti pritaikytos virtualiai savanoriškai veiklai: aiškiai apibrėžtos, tinkamos įgyvendinti internetu ir konkrečios.
- Įgyvendinant virtualią savanorystę užtikrinamas saugus naudojimasis technologijomis ir valdomos su šia veiklos forma susijusios rizikos.
- Savanoriams suteikiama prieiga prie reikiamų saugių ir patikimų skaitmeninių įrankių ir platformų. Numatomi reikalavimai technologijoms, jei naudoja savo įrangą.
- Numatomi ryšio su savanoriais palaikymo būdai ir komunikacijos kanalai.

3. Savanorių mokymas ir palydėjimas

3.1. Savanorių priėmimas ir įvedimas

- Savanoriai gauna aktualią informaciją apie organizacijos veiklą, tikslus, vertybes, struktūrą, vidaus tvarką ir savo vaidmenį.
- Savanoriai supažindinami su atsakingu asmeniu ir komunikacijos schema.
- Darbuotojai informuojami apie naujai prisijungusius savanorius.
- Aptariamos savanorio funkcijos organizacijoje, abipusiai lūkesčiai.
- Savanoriai supažindinami su išlaidų kompensavimo tvarka ir galimybėmis.
- Supažindinama su veiklos vieta, pravedamas saugumo instruktažas.
- Aptariamas konfidencialumo pasižadėjimas raštu arba žodžiu.
- Savanoriams pristatomos komunikacijos ir grįžtamojo ryšio tvarka.
- Susitariama dėl savanoriškos veiklos raštu arba žodžiu.

3.2. Savanorių mokymai

- Organizacija užtikrina saugumo instruktažą savanoriams bei įvadinį apmokymą individualiai ar grupėje.
- Ilgalaikės savanorystės atveju, taip pat pagal poreikį trumpalaikės savanorystės atveju, rengiamos reguliarios refleksijos ar mokymai grupėje siekiant sudaryti sąlygas mokytis.

3.3. Savanoriškų veiklų planavimas ir peržiūrėjimas

- Savanorių veiklos planuojamos nuosekliai, atsižvelgiant į kintančius organizacijos ir savanorio poreikius.
- Savanorių koordinatorius ar savanorių koordinavimo funkcijas atliekantis asmuo turi reguliarius susitikimus su savanoriu(iais) veiklai planuoti, aptarti, įsivertinti ir padėkoti.
- Savanoris gali inicijuoti ir kurti veiklas palydint atsakingiems asmenims.

3.4. Savanorių asmeninis palydėjimas

- Savanorių palydėjimas taikomas, kuomet savanoriai dirba santykyje su žmonėmis ilgalaikiame ar intensyviame procese.
- Organizacija kuria saugią ir palaikančią aplinką skatinančią savanorių ugdymąsi.
- Savanoriams teikiamas grįžtamasis ryšys.
- Savanoriams suteikiama pagalba sprendžiant iššūkius savanoriškoje veikloje.

3.5. Savanorių motyvacija ir skatinimas

Organizacija numato būdus, kuriais palaikoma ir stiprinama savanorių motyvacija.

3.6. Savanorystės įsivertinimas

Organizacija ir savanoris įvardina svarbiausius savanoriškos veiklos momentus ir rezultatus, savanorystės indėlį ir suteikia grįžtamąjį ryšį vieni kitiems.

3.7. Savanorystės koordinavimo procesų įsivertinimas ir koregavimas

- Atsižvelgiant į organizacijos savanorystės veiklų intensyvumą, savanorystės procesų įvertinimas vyksta kartą per metus ar dažniau.
- Įsivertinime dalyvauja su savanorystės procesu organizacijoje susiję asmenys: savanoriai ir/arba organizacijos darbuotojai ir/arba nariai.
- Vertinimas grindžiamas faktiniais duomenimis ir grįžtamuju ryšiu apie savanorišką veiklą organizacijoje.

3.8. Savanoriškų veiklų viešinimas

Organizacija dalinasi ir viešina savanoriškos veiklos rezultatus ir su savanoriška veikla susijusias patirtis.

4. Savanorystės užbaigimas

4.1. Atsisveikinimas ir atsidėkojimas savanoriams

- Atsisveikinimas ir atsidėkojimas savanoriui planuojamas su savanorystėje reikšmingais asmenimis. Savanoriaujant su pažeidžiamomis grupėmis atsisveikinama su klientais.
- Savanoriams išreiškiama padėka už jų indėlį individualiai ir/ar kaip grupei.

4.2. Pažymėjimų ir sertifikatų išdavimas

Savanoriui prašant išduodamas dokumentas, patvirtinantis savanorio atliktą savanorišką veiklą ir įgytą kompetenciją.

Kontaktai

Grįžtamąjį ryšį šiam standartui teikti galima: www.savanoryste.com iki 2026 birželio mėn. 1 d.

Šaltinis: Nacionalinio savanorystės standarto projektas, 2026